

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการหลอกลวงในรูปแบบฟิชซิง¹

จิตติชญาณ์ เกตุสุรินทร์²

เมื่อเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วงเวลาที่ผ่านมาแต่ความกังวลในเรื่องพัฒนาการของเทคโนโลยีและการทำธุรกรรมแบบออนไลน์ยังคงมีอยู่โดยจะกลายเป็นช่องทางในการกระทำความผิดและก่อให้เกิดการกระทำความผิดในรูปแบบใหม่ เช่น สถาบันการเงินต่างๆได้ปรับรูปแบบบริการให้สอดคล้องกับเทคโนโลยี คือ ธนาคารทางอินเทอร์เน็ต (Internet Banking) โดยมูลค่าในการทำธุรกรรมมีปริมาณสูงจึงเป็นแรงจูงใจให้เกิดอาชญากรรมคอมพิวเตอร์รูปแบบใหม่เกิดขึ้น เรียกว่า ฟิชซิง (Phishing) เป็นการกระทำความผิดโดยหลอกลวงให้ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่สำคัญ เช่น ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านในการเข้าสู่ระบบ หมายเลขบัญชีธนาคาร หรือบัตรเครดิต โดยมักใช้วิธีการส่งข้อความผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อหลอกลวงให้เหยื่อเข้าใจผิดว่าส่งมาจากสถาบันการเงินหรือธนาคารที่เหยื่อใช้บริการอยู่ เพื่อให้เหยื่อหลงเชื่อและเข้าไปในหน้าเว็บไซต์ปลอมที่สร้างขึ้น ด้วยเหตุที่การเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์นั้นมีความสะดวก รวดเร็ว เสียค่าใช้จ่ายน้อยหรือในบางครั้งแทบจะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการบริโภคสื่อ ทั้งรูปแบบของการนำเสนอมีหลายรูปแบบและหลายช่องทางการสื่อสาร เพียงแค่การเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ หรือแท็บเล็ตเข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ก็สามารถเข้าถึงได้แล้วจึงง่ายแก่การลงมือกระทำความผิด

ความนิยมของสังคมไทยในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่ว่าจะเป็น เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ ยูทูป อินสตาแกรม วอตส์แอปป์ สไกป์ บีโกไคฟ์ และกระดานเว็บไซต์ต่าง ๆ ทำให้เห็นได้ว่าปัจจุบันนี้มีผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นจำนวนมาก แต่มีผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์จำนวนหนึ่งเข้าไปในทางที่ไม่เหมาะสมในการเผยแพร่ ส่งต่อ หรือแสวงหาประโยชน์จากบุคคลอื่นในเชิงพาณิชย์ไม่ว่าจะเป็นการหลอกลวงให้ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่สำคัญ เช่น ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านในการเข้าสู่ระบบ หมายเลขบัญชีธนาคาร หรือบัตรเครดิต โดยวิธีการสร้างเว็บไซต์ปลอมให้เสมือนของจริง หรือการส่งข้อความอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความคล้ายคลึงกับของจริง เพื่อให้เหยื่อหลงเชื่อและเข้าไปในหน้าเว็บไซต์ปลอมที่สร้างขึ้น ด้วยเหตุที่การเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว จึงทำให้เกิดเป็นอาชญากรรมที่นำไปสู่การหลอกลวงในรูปแบบฟิชซิง แม้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลเกี่ยวกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น รับรู้ และบริโภคสื่อโดยปราศจากการกีดกัน แต่การใช้เสรีภาพแห่งตนนั้นก็พึงจำกัดอยู่ภายใต้การกระทำที่ไม่ขัดต่อศีลธรรมและ

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการหลอกลวงในรูปแบบฟิชซิง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ฐากร ศิริยุทธ์วัฒนา และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรนิติ เทพสุเมธานนท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพรหม อินทรมพรรย

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ความสงบเรียบร้อยของประชาชน เห็นได้ว่าการฟิชซึ่งนั้นไม่เพียงแต่เป็นเรื่องของศีลธรรมเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเช่นกัน

ประเทศไทยแม้จะมีการแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 (ฉบับที่2) และได้มีการยกเลิกความในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 2550 บางมาตรา เพื่อที่จะให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ก็ไม่ได้ทำให้การกระทำความผิดลดน้อยลง เนื่องจากความก้าวหน้าแห่งเทคโนโลยีการกระทำความผิดจึงค่อนข้างที่จะซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่สามารถควบคุมอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ที่กระทำฟิชซึ่งให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาทำให้ทราบว่ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการหลอกลวงในรูปแบบฟิชซึ่งยังมีประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาด้วยกันหลายประการ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

ปัญหาประการแรก คือ ปัญหาเกี่ยวกับการหลอกลวงผู้เสียหายในรูปแบบฟิชซึ่ง กล่าวคือพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับที่ 2 พ.ศ.2560 มาตรา 14 บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (1) โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง กระทำการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา” ซึ่งการกระทำฟิชซึ่งมักอาศัยรูปแบบของการปลอมเว็บไซต์หรือสร้างข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมโดยหลอกลวงให้ผู้เสียหายหลงเชื่อ ซึ่งข้อมูลที่ถูกฟิชซึ่งกระทำการฟิชซึ่งนั้นไม่ใช่ข้อมูลที่สร้างขึ้นใหม่แต่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่แท้จริงที่ใช้ในการยืนยันตัวตนของผู้เสียหาย ซึ่งยังไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าการขโมยข้อมูลส่วนบุคคลแล้วได้ไปซึ่งทรัพย์สินของบุคคลอื่นนั้นเป็นความผิด การที่จะนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาเรื่องฉ้อโกงมาปรับใช้นั้นไม่ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายเพราะการกระทำความผิดฟิชซึ่งผู้กระทำความผิดไม่ได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินจากผู้เสียหายโดยตรง แต่เป็นการให้ได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลก่อนแล้วจึงไปแสวงหาประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและเพื่อเป็นการยับยั้งไม่ให้คนกระทำความผิดและป้องกันอาชญากรรมในรูปแบบฟิชซึ่งที่จะมีเพิ่มขึ้นในอนาคตจึงต้องมีการกำหนดกฎหมายให้ชัดเจนสำหรับความผิดฐานฟิชซึ่ง

ส่วนสิทธิในการดำเนินคดีของผู้เสียหายในการกระทำความผิดฟิชซึ่งนั้นยังไม่ครอบคลุมถึงการคุ้มครองบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของเว็บไซต์ หรือเว็บเพจ เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำฟิชซึ่ง หรือผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต หากเป็นการกระทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งมิใช่การกระทำต่อประชาชนเป็นความผิดที่สามารถยอมความกับผู้เสียหายได้ทั้งที่ผู้กระทำความผิดมีพฤติการณ์อันชั่วร้ายที่มุ่งหวังผลประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าค่อนข้างสูง เพื่อเป็นการควบคุมอาชญากรรม ยับยั้ง

การกระทำความผิดและไม่ให้บุคคลอื่นกระทำความผิดตามที่กำหนดให้เป็นความผิดอาญาแผ่นดินที่รัฐเป็นผู้เสียหายโดยตรง และเจ้าพนักงานของรัฐเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีด้วยไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือต่อสังคมโดยรวมก็ตาม

ปัญหาประการที่สอง คือ ปัญหาการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษเกี่ยวกับการหลอกลวงในรูปแบบฟิชชิ่งตามพระราชบัญญัติความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับที่ 2 พ.ศ.2560 มาตรา 14 บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (1) โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง กระทำการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา” แม้จะมีการใช้มาตรการลงโทษทางอาญาเป็นเครื่องมือในการป้องปรามการกระทำผิดฟิชชิ่ง แต่อัตราโทษสำหรับการกระทำความผิดยังคงมีอัตราโทษที่ค่อนข้างต่ำ อีกทั้งผู้กระทำความผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อการพิจารณาคดีอาญา ถึงแม้จะมีการตัดสินให้ได้รับโทษทางอาญา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโทษจำคุกและโทษปรับแต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีการกระทำความผิดฟิชชิ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแสดงว่าโทษอาญาที่มีอยู่ในพระราชบัญญัติความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับที่ 2 พ.ศ.2560 มิได้สะท้อนความรุนแรงของความผิดอาญาที่ถูกกล่าวหาในนั้น อันแสดงได้ว่าเพียงแค่วินิจฉัยโทษทางอาญาเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะควบคุมการกระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นการฟิชชิ่งได้ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายนำมาตรการทางแพ่งในการกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษมาปรับใช้กับการกระทำฟิชชิ่งด้วย

ปัญหาประการที่สาม คือ ปัญหาเกี่ยวกับการระงับปิดกั้นเว็บไซต์ที่เกิดจากการฟิชชิ่งตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับที่ 2 พ.ศ.2560 มาตรา 20 การยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมก่อน จึงจะยื่นคำร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐานต่อศาลที่มีเขตอำนาจได้และกำหนดให้การระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ออกจากระบบคอมพิวเตอร์เป็นอำนาจของศาลในการพิจารณา ถือว่ากฎหมายได้กำหนดวิธีไว้แล้ว คือ ไม่ได้ให้อยู่ในดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีก่อน และให้ศาลเข้ามามีอำนาจในการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่อีกชั้นหนึ่ง เพื่อเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ก็ตาม

แต่หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องต่อศาลของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ

คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และ พ.ศ. 2560 ซึ่งยังขาดความชัดเจนเกี่ยวกับข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะพิษซึ่งด้วยการสร้างเว็บไซต์ปลอมหรือเลียนแบบให้เหมือนจริง เนื่องจากการกำหนดอำนาจหน้าที่และหลักเกณฑ์ในการพิจารณานั้นกว้างเกินไป โดยไม่มีการกำหนดแนวทางว่าข้อมูลใดที่จะถือเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะเป็นการพิษซึ่ง อันถือเป็นข้อความที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยที่คณะกรรมการกฤษฎีกาของข้อมูลคอมพิวเตอร์มีอำนาจให้ความเห็นชอบ และลบข้อมูลออกจากระบบคอมพิวเตอร์ การกำหนดหลักเกณฑ์การใช้อำนาจที่กว้างเกินไป อาจทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจได้เองตามอำเภอใจ จึงอาจกระทบต่อเสรีภาพของประชาชนไม่ว่าจะเป็นสิทธิเสรีภาพในข้อมูลข่าวสารหรือสิทธิและเสรีภาพบนโลกอินเทอร์เน็ตได้

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมานั้นเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการหลอกลวงในรูปแบบพิษซึ่ง ยังไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย จึงมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการหลอกลวงผู้เสียหายในรูปแบบพิษซึ่งเมื่อการกระทำพิษซึ่งมักอาศัยรูปแบบของการปลอมเว็บไซต์หรือสร้างข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอม โดยหลอกลวงให้ผู้เสียหายหลงเชื่อ ซึ่งข้อมูลที่ผู้พิษซึ่งกระทำการพิษซึ่งนั้นไม่ใช่ข้อมูลที่สร้างขึ้นใหม่ แต่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่แท้จริงที่ใช้ในการยืนยันตัวตนของผู้เสียหาย ซึ่งยังไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าการขโมยข้อมูลส่วนบุคคลแล้วได้ไปซึ่งทรัพย์สินของบุคคลอื่นนั้นเป็นความผิด และสิทธิในการดำเนินคดีของผู้เสียหายในการกระทำความผิดพิษซึ่งนั้นยังคุ้มครองไม่ครอบคลุมถึงผู้เสียหายทั้งหมด อีกทั้งการกระทำพิษซึ่งผู้กระทำความผิดมีพฤติการณ์อันชั่วร้ายที่มุ่งหวังผลประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าค่อนข้างสูงรัฐ ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือต่อสังคมโดยรวมก็ตาม ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะโดยเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 บัญญัติเพิ่ม เป็น มาตรา 14/1 ดังนี้

“ผู้ใดทุจริต หลอกลวงนำเข้าสู่ข้อมูลผ่านระบบคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยใช้อุปกรณ์หรือช่องทางการสื่อสารแบบอื่นใดซึ่งผู้อื่นหรือประชาชนเข้าถึงได้ เพื่อให้ส่งมอบข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้ผู้อื่นได้ไปซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน หรือทำให้ผู้อื่นทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิต้องระวางโทษ.....

ผู้เสียหายตามวรรคหนึ่งหมายความว่ารวมถึงเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เจ้าของทรัพย์สิน ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต เจ้าของเว็บเพจ เจ้าของเว็บไซต์ เจ้าของเครื่องหมายการค้า บุคคลซึ่งได้รับผลกระทบ รวมถึงพนักงานอัยการหรือทนายความ และความผิดดังกล่าวเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน”

2. ปัญหาการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษเกี่ยวกับการหลอกลวงในรูปแบบพิษซึ่ง มีข้อเสนอแนะคือ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายให้นำมาตรการทางแพ่งในการกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษมาปรับใช้กับการกระทำพิษซึ่งด้วย โดยเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 บัญญัติเพิ่ม เป็น มาตรา 14/2 ดังนี้

“ผู้ใดทุจริต หลอกลวงนำเข้าข้อความผ่านระบบคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยใช้อุปกรณ์หรือช่องทางการสื่อสารแบบอื่นใดซึ่งผู้อื่นหรือประชาชนเข้าถึงได้ เพื่อให้ส่งมอบข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้ผู้นั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน หรือทำให้ผู้อื่นทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดกล่าวจ่ายค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริงที่ศาลกำหนดได้ตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินสามเท่าของค่าเสียหายที่แท้จริง ทั้งนี้โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่น พฤติการณ์ความร้ายแรงของความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับ ตลอดจนการที่ผู้เสียหายมีส่วนในการก่อให้เกิดความเสียหายด้วย

ความรับผิดในค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง หากผู้ต้องรับผิดได้รับการลงโทษตามกฎหมายอาญา หรือรับผิดในค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายเพียงพอแก่พฤติการณ์ที่ร้ายแรงของผู้นั้นแล้ว ศาลจะไม่กำหนดค่าเสียหายเพื่อการลงโทษก็ได้”

3.ปัญหาเกี่ยวกับการระงับปิดกั้นเว็บไซต์ที่เกิดจากการฟิชชิ่ง มีข้อเสนอแนะคือ ควรเพิ่มเติมขอบเขตของลักษณะการฟิชชิ่งที่ขัดต่อความสงบความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ประกอบประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 พ.ศ.2560 ให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางแก่คณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์ในการใช้อำนาจกลั่นกรองเนื้อหาที่ไม่กระทบต่อเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรโดยอาจมีการกำหนดจำแนกออกเป็นลักษณะดังนี้

(1) มีลักษณะเป็นการสร้างระบบเว็บไซต์ หรือ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ รวมถึงการปลอมแปลงหน้าเว็บเพจของผู้อื่นโดยมิชอบ

(2) มีลักษณะเป็นการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์อันเป็นการชวนเชื่อหรือทำให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นข้อมูลที่แท้จริง

(3)ทำให้ได้ไปซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลนั้น คือ รหัสผ่านหรือรหัสรักษาความปลอดภัยอื่น ๆ ที่ช่วยให้เข้าถึงข้อมูล

(4)โดยใช้อุปกรณ์หรือช่องทางการสื่อสารแบบอื่นใดซึ่งประชาชนเข้าถึงได้อันทำให้ผู้นั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน

(5) ฯลฯ

ทั้งนี้ การพิจารณานั้นให้คำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่น พฤติการณ์ความร้ายแรงของความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับ ตลอดจนการที่ผู้เสียหายมีส่วนในการก่อให้เกิดความเสียหายด้วย

เอกสารอ้างอิง

พงษ์ธร ตำราญ, **สิทธิส่วนบุคคลกับเทคโนโลยี Gps**.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

มานิตย์ จุ่มปลา, **คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์**, กรุงเทพมหานคร, วิญญูชน, 2553.

วรารณ วนาพิทักษ์, “กฎหมายป้องกันฟิชชิ่ง: เปรียบเทียบกฎหมายของประเทศอเมริกาและประเทศไทย,” **วารสารกฎหมายสู่ไทยธรรมมาธิราช** 24, 2.ธันวาคม 2555.

สราวุธ ปิตียาศักดิ์, **คำอธิบายพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ.2550 และ(ฉบับที่2)2560**, พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2561.

องอาจ เทียนหิรัญ, “**อาชญากรรมคอมพิวเตอร์: การกำหนดฐานความผิดทางอาญาสำหรับการกระทำต่อคอมพิวเตอร์**,” **วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**, 2546.